

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף בבא קמא
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of
שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה
ונתקל הראשון ונפל
ונתקל השני בראשון

There were two potters walking one behind the other. The first קדר stumbled and fell, and then the second קדר tripped over the first קדר and fell.

הראשון חייב
בנזקי שני
The first קדר is liable to pay for the second קדר's damages.

The Machlokes regarding
לא היה לו לעמוד

If the first קדר was not able to stand up, is he חייב or פטור.

The Braisa's Halachah of
נתקל הראשון ונפל
ונתקל השני בראשון
והשלישי בשני

Three potters or glaziers were walking one behind the other. The first קדר stumbled and fell, then the second קדר tripped over the first קדר, and the third קדר tripped over the second קדר.

ראשון חייב בנזקי שני
ושני חייב בנזקי שלישי
The first קדר is liable for the second קדר's damages, and the second קדר is liable for the third קדר's damages.

B ראשון חייב בנזקי שני

ראשון חייב בנזקי שני
בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו

The first קדר is liable for damages he caused the second קדר both with his body and with his property. However, שני חייב בנזקי שלישי

שני חייב בנזקי ממונו
בנזקי גופו אבל לא בנזקי ממונו
The second קדר is only liable for damages he caused the third קדר with his body, but not for damages he caused with his property.

A

שני קדרין
שהיו מהלכין זה אחר זה
ונתקל הראשון ונפל
ונתקל השני בראשון

הראשון חייב
בנזקי שני

לא היה לו
לעמוד

נתקל הראשון ונפל
ונתקל השני בראשון
והשלישי בשני

ראשון חייב בנזקי שני
ושני חייב בנזקי שלישי

B

ראשון חייב בנזקי שני
בין בנזקי גופו
בין בנזקי ממונו

שני חייב בנזקי שלישי
בנזקי גופו
אבל לא בנזקי ממונו

C The two explanations to רבא which are based in the Machlokes of whether we say נתקל פושע הוא
A person who trips accidentally is considered negligent.
OR
נתקל לאו פושע

C
Two explanations to רבא which are based in the Machlokes of whether we say

נתקל **נתקל**
לאו פושע **פושע הוא**

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה
ונתקל הראשון ונפל
ונתקל השני בראשון

There were two potters walking one behind the other. The first קדר tripped and fell, and then the second קדר tripped over the first קדר and fell.

הראשון חייב
בנזקי שני

The first קדר is liable to pay for the second קדר's damages.

רבי יוחנן explains the reason for חייב based on the Machlokes in the previous Mishnah regarding נתקל פושע

If a person who trips accidentally, is he at fault or not.

רבי מאיר According to

הראשון חייב

בנזקי שני

Simply because

נתקל פושע הוא

The first קדר who tripped is at fault as he should have been more careful.

And even according to the Chachamim who generally hold

נתקל אנוס הוא ופטור

One is not at fault if he trips on something,

However the Mishnah is a case of

שהיה לו לעמוד

ולא עמד

The קדר did not stand up, when he was able to, therefore חייב

Because he was not a אנוס.

However in a case of

לא היה לו לעמוד

פטור

If the first קדר was not able to stand up, פטור because he was a אנוס

And

לא היה לו להזהיר

דטריד

He was not required to warn the second קדר, because he was occupied.

רבי נחמן בר יצחק disagrees and says

לא היה לו לעמוד

חייב

Even if he was not able to stand up, he is חייב, and he is not a אנוס, because

היה לו להזהיר

ולא הזהיר

He should have warned the second קדר, and he did not.

1

משנה

שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה
ונתקל הראשון ונפל
ונתקל השני בראשון

Two potters walking one behind the other.
The first קדר tripped and fell,
and then the second קדר tripped over the first קדר and fell.

הראשון חייב בנזקי שני

רבי יוחנן

The reason for הראשון חייב
based on the Machlokes in the previous Mishnah
regarding

נתקל פושע

If a person who trips accidentally, is he at fault or not.

חכמים

נתקל אנוס הוא
ופטור

One is not at fault if he
trips on something

But the Mishnah is a case

שהיה לו לעמוד
ולא עמד
הראשון חייב

However in a case of

לא היה לו לעמוד
הראשון פטור

because he is a אנוס

And also

לא היה לו להזהיר
דטריד

He was not required to warn
the second קדר,
because he was טריד

רבי מאיר

נתקל פושע הוא
וחייב

The first קדר who tripped
should have been more careful.

הראשון חייב

רבי נחמן בר יצחק

לא היה לו לעמוד
הראשון חייב

Even if he was not able to
stand up, he is חייב, and he
is not a אנוס, because

היה לו להזהיר
ולא הזהיר

He should have warned the
second קדר, and he did not.

2 The Gemara attempts to bring proof in this Machlokes from the following Braisa
 הקדרין והזגגין
 שהיו מהלכין זה אחר זה
 There were three potters or glaziers walking one behind the other.
 נתקל הראשון ונפל
 ונתקל השני בראשון
 והשלישי בשני
 The first קדר tripped and fell, then the second קדר tripped over the first קדר, and the third קדר tripped over the second קדר.
 ראשון חייב בנזקי שני
 ושני חייב בנזקי שלישי
 The first קדר is liable for the second קדר's damages, and the second קדר is liable for the third קדר's damages, however
 ואם מוחמת ראשון נפלו
 ראשון חייב בנזקי כולם
 If both the second and third קדר tripped over the first קדר, the first קדר is liable for all their damages, however
 ואם הזהירו זה את זה
 פטורין
 If after the קדר fell, he warned the others, he is not liable for their היזק.

2

הקדרין והזגגין
שהיו מהלכין זה אחר זה
There were three potters or glaziers walking one behind the other.

ונתקל השלישי בשני	ונתקל השני בראשון	נתקל הראשון ונפל
<i>The third קדר tripped over the second קדר</i>	<i>The second קדר tripped over the first קדר</i>	<i>The first קדר tripped and fell</i>

ראשון חייב בנזקי שני   **ושני חייב בנזקי שלישי**

ואם מוחמת ראשון נפלו ראשון חייב בנזקי כולם
If both the second and third קדר tripped over the first קדר, the first קדר is liable for all their damages

ואם הזהירו זה את זה פטורין

3 The Gemara explains, according to רב נחמן בר יצחק, the רישא of לא הזהיר is even a case of שלא היה להן לעמוד
 The קדר could not stand up, and even so חייב
 Because היה לו להזהיר ולא הזהיר
 While according to רב יוחנן the רישא of לא הזהיר is only a case of שהיה להן לעמוד
 The קדר could stand up, in which חייב
 Because היה לו לעמוד ולא עמד
 However לא היה להם לעמוד פטור
 Because לא היה לו להזהיר
 =====

3

ואם מוחמת ראשון נפלו ראשון חייב בנזקי כולם

<i>רב יוחנן</i>	<i>רב נחמן בר יצחק</i>
Only in a case of שהיה להן לעמוד	However שלא היה להן לעמוד
<i>The קדר could stand up,</i>	<i>The קדר could not stand up</i>
חייב	פטור
<i>Because</i>	<i>Because</i>
היה לו לעמוד ולא עמד	לא היה לו להזהיר
	ולא הזהיר

ואם מוחמת ראשון נפלו ראשון חייב בנזקי כולם
Even in a case of שלא היה להן לעמוד
The קדר could not stand up
חייב
Because
היה לו להזהיר ולא הזהיר

4 רבא now makes a distinction in the Braisa's Halachah

אמר רבא
ראשון חייב בנזקי שני
בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו
The first קדר is liable for damages he caused the second קדר both with his body and with his property. However, שני חייב בנזקי שלישי בנזקי גופו אבל לא בנזקי ממונו
The second קדר is only liable for damages he caused the third קדר with his body, but not for damages he caused with his property.

The Gemara offers two explanations for רבא.

1.
The first, and ultimately the one accepted, is as follows:
As Rashi explains;
The ראשון is an אדם המזיק
Because, רבא holds that all agree to נתקל פושע הוא
Therefore, he is חייב for damage caused by גופו
To both גופו AND ממונו of the שני;

Now, the שני is also an אדם המזיק.
Although he's not a פושע for falling, since he tripped over the ראשון, but he IS a פושע because of היה לו לעמוד ולא עמד
He did not stand up when he should have;
Therefore, he too he is חייב for damage caused by גופו
To both גופו AND ממונו of the שלישי;

4

אמר רבא

ונתקל השלישי בשני	ונתקל השני בראשון	נתקל הראשון ונפל
ושני חייב בנזקי שלישי	ראשון חייב בנזקי שני	
בנזקי גופו אבל לא בנזקי ממונו	בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו	
<i>The second קדר is liable only for damages he caused the third קדר with his body, but not with his property.</i>	<i>The first קדר is liable for damages he caused with his body and with his property</i>	

One explanation for רבא

ונתקל השלישי בשני	ונתקל השני בראשון	נתקל הראשון ונפל
	אדם המזיק	אדם המזיק
	Because היה לו לעמוד ולא עמד	Because נתקל פושע הוא
<i>Although he is not a פושע for falling,</i>	Therefore, he too is חייב for damage caused by גופו and שלישי of the ממונו	Therefore, he is חייב for damage caused by גופו and שלישי of the ממונו

5 However, there is a difference between them regarding נזקי ממונו
Where the קדר's property, his broken shards, caused the damages;

Regarding the ראשון;
נזקי ממונו is considered a בור, because מפקיר נזקיו לאחר נפילת פשיעה חייב
It became הפקר after his fall which was בפשיעה.
Therefore, he is חייב only for damage to שני, but גופו של שני, because a בור is ממונו של שני, because a בור is חייב בנזקי אדם ופטור בכלים

However, regarding the שני;
נזקי ממונו is not considered a בור, because מפקיר נזקיו לאחר נפילת אונס פטור
It became הפקר after his fall which was באונס.
Therefore, he's פטור even for שלישי.

5 *However, there is a difference between them regarding נזקי ממונו*
Where the קדר's property, his broken shards, caused the damages;

ונתקל השני בראשון

ממונו

is not בור, because

מפקיר כזקיו לאחר נפילת אונס פטור

It became הפקר after his fall which was באונס.

Therefore, he's פטור even for גופו של שלישי

נתקל הראשון ונפל

ממונו

is considered בור, because

מפקיר כזקיו לאחר נפילת פשיעה חייב

Therefore, he is חייב only for damage to שני, but גופו של שני, because ממונו של שני, because

בור חייב בנזקי אדם ופטור בכלים

6 Accordingly, רבא's statement is understood as follows:

ראשון חייב
בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו
Both גופו and ממונו of the ראשון are liable
בנזקי גופו של שני
For damages they caused to גופו of the שני.
However,
שני חייב
בנזקי גופו אבל לא בנזקי ממונו
בנזקי גופו של שלישי
Only גופו of the שני is liable for damages to גופו of the שלישי; but ממונו of the שני is not liable for damages even to גופו of the שלישי.
ממונו של שני ושלישי רבא is not addressing the damage to שלישי

6 *Accordingly, רבא's statement is understood as follows:*

ושני חייב

בנזקי גופו אבל לא בנזקי ממונו

בנזקי גופו של שלישי

Only גופו of the שני is liable for damages to גופו of the שלישי;

but ממונו of the שני is not liable for damages even to גופו of the שלישי.

Rava is not addressing the damage to ממונו של שני ושלישי

ראשון חייב

בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו

בנזקי גופו של שני

Both גופו and ממונו of the ראשון are liable בנזקי גופו של שני For damages they caused to גופו of the שני.

7 And the Braisa that rules
 כולן חייבין על נזקי גופן
 ופטורין על נזקי ממונן
 ALL three קדרים are liable only for damages that they
 themselves caused, but not for damages that their
 property caused;
 This פטור refers only to
 נזקי ממונן
 בכלים
 If one's ממונן damaged the other's ממונן, for which even the
 ראשון is פטור; but it does not refer to
 נזקי ממונן
 בגוף
 If one's ממונן damaged the other's גוף, because the ראשון is
 חייב

7 *And the Braisa that rules*
כולן חייבין על נזקי גופן
ופטורין על נזקי ממונן
 ALL three קדרים are liable only for damages
 that they themselves caused,
 but not for damages that their property caused;
 This פטור refers only to **נזקי ממונן בכלים**
 If one's ממונן damaged
 the other's ממונן, for which
 פטור is ראשון even
 But this פטור does not refer to **נזקי ממונן בגוף**
 If one's ממונן damaged
 the other's גוף,
 because the ראשון is חייב

8 2.
 The Gemara mentions a second explanation as follows:
 The ראשון is an
 אדם המזיק
 Although רבא, agrees to
 נתקל לאו פושע הוא
 However, he still אפושע because of
 היה לו לעמוד ולא עמד
 Therefore, he is חייב for damage caused by
 גופו
 וגופו וממוננו של שני שני;
 However, the שני is not considered an אדם המזיק. Even
 though
 היה לו לעמוד ולא עמד
 However, as Rashi explains
 לא מיחייב כוליה האי כראשון
 דראשון הוי פושע טפי משני
 The שני is less liable than the ראשון.
 Therefore, he is considered merely a בור, not a אדם המזיק,
 for which
 ממוננו is חייב only for damage to גופו של שלישי, but not for ממוננו
 של שלישי, because a בור is
 חייב בנזקי אדם
 ופטור בכלים
 However, regarding ממוננו;
 Regarding both ושני ראשון
 is not considered a בור, because
 מפקיד נזקיו לאחר נפילת אונס
 פטור
 It became הפקר after his fall which was באונס.
 Therefore, both are פטור even for גופו of the next one.
 The ראשון is פטור even for שני של שלישי;
 And the שני is פטור even for שלישי של שלישי.

8 *A second explanation for רבא*
ושני חייב
בנזקי שלישי
 כנזקי גופו
אבל לא בנזקי ממונו
 He Is Not an
אדם המזיק
 Even though
 היה לו לעמוד ולא עמד
 לא מיחייב כוליה האי כראשון
 דראשון הוי פושע טפי משני
 Therefore,
 he is considered a בור,
 for which חייב is גופו only
 for damage to שלישי גופו,
 but not for שלישי ממונו,
 because a בור is
חייב בנזקי אדם
ופטור בכלים
 However, regarding ממוננו...
 Regarding both ושני ראשון
 is not considered a בור, because
מפקיד נזקיו לאחר נפילת אונס
פטור
 It became הפקר after his fall which was באונס.
 Therefore, both are פטור even for גופו of the next one.
 פטור is ראשון even for
 גופו של שלישי
 פטור is שני even for
 גופו של שלישי

9 According to the second explanation, רבא's statement is understood as follows:

גופו של ראשון חייב

The גוף of the ראשון is liable

בנזקי שני

בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו

גופו וממונו של שני

However,

גופו של שני חייב

The שני of the גוף is liable

בנזקי שלישי

בנזקי גופו אבל לא בנזקי ממונו

ממונו של שני, גופו של שלישי, but not to שלישי;

And Rava is not addressing the damage caused by שלישי for which they are both completely פטור.

And the Braisa that states

כולן חייבין על נזקי גופן

ופטורין על נזקי ממונן

The פטור refers to even

נזקי ממונן

בגופן

If one's ממונן damaged even the other's גוף, for which even שלישי

הוא, פטור, because

מפקיר נזקיו לאחר נפילת אונס

פטור

In which his ממונן did not become a בור;

The Gemara explains however that this understanding

concur only with שמואל who holds

כל תקלה בור הוא

Even an obstacle that is not הפקר is considered a בור.

Therefore, the שני, a human being, can also be considered a בור.

However, according to רב who holds

אי אפקריה אין אי לא לא

Only an obstacle that is הפקר is considered a בור, but an

obstacle that is not הפקר is not considered a בור, but a שור,

the שני cannot be considered a בור, because a person

cannot be made הפקר.

9

Accordingly, רבא's statement is understood as follows:

גופו של ראשון חייב   גופו של שני חייב

בנזקי שלישי

בין בנזקי גופו

אבל לא בנזקי ממונו

Only for the damage to

גופו של שלישי

but not to ממונו של שלישי

בנזקי שני

בין בנזקי גופו

בין בנזקי ממונו

For the damages

he caused to both

גופו וממונו של שני

And Rava is not addressing the damage caused by

ממונו של ראשון ושני

for which they are both completely פטור.

And the Braisa that states

כולן חייבין על נזקי גופן

ופטורין על נזקי ממונן

The פטור refers to even

נזקי ממונן בגופן

If one's ממונן damaged even the other's גוף,

for which even the ראשון is פטור,

because

מפקיר נזקיו לאחר נפילת אונס - פטור

However that this understanding is ...

According to שמואל
who holds

כל תקלה בור הוא

Even an obstacle that is
not הפקר can be a בור.

Therefore, the שלישי, a
human being, can also
be considered a בור.

However, according to רב
who holds

אי אפקריה אין - אי לא לא

An obstacle that is not הפקר is
not considered a בור, but a שור,

the שלישי cannot be a בור,
because a person cannot be
made הפקר.